

Memo

Datum : juni 2020

Betreft : Projectbeschrijving **HUB Rozet/Arnhem Centrum West**

NAAR EEN DUURZAME MULTIMODALE OVERSTAP BINNENSTAD ARNHEM

Verzoeken wij:

- Het project HUB Rozet/Arnhem Centrum West op te nemen in de programmering van de Provinciale Mobiliteitsvisie
- in overweging te nemen dat naast mobiliteit een bijdrage vanuit uw programma voor energietransitie, klimaat, innovatie of bruisende binnenstad ons inziens van toepassing is
- De gevraagde bijdrage aan de provincie is in totaal 4 tot 5 mio voor de periode 2021-2023

1. Inleiding

De regio Arnhem Nijmegen en de provincie Gelderland werken samen aan een betere en duurzame bereikbaarheid en aan aantrekkelijke bruisende binnensteden. Bereikbaarheid moet duurzamer en binnensteden moeten aantrekkelijker worden gemaakt voor bezoekers, niet alleen om te winkelen, maar ook vanuit cultuur en horeca (place to be). Een vitale, krachtige economie van de Arnhemse binnenstad heeft vele voordelen, het draagt bij aan een levendige en aantrekkelijke binnenstad, en werkgelegenheid. Het is zaak dat de aantrekkingskracht op bezoekers verbeterd, meer bezoekers zijn gewenst, waarbij het gebruik van duurzame mobiliteit (stevig) wordt gestimuleerd. Een HUB is een goed middel om daarin te voorzien, en specifiek het voorliggende voorstel voor de HUB Rozet/Arnhem Centrum West biedt interessante kansen voor de invulling voor dit belangrijke beleidsvoornemen uit de provinciale Mobiliteitsvisie. Daarbij tekenen wij aan dat het bijzondere aan dit voorstel is de meeste (duurzame) vervoerswijzen samenkomen, en daarmee een multimodale HUB is: lopen, fiets, HOV en (duurzame) automobilititeit. Daarnaast is het voorstel integraal van opzet: het is ook een vernieuwende en concrete invulling van de doelen voor duurzame energie, energietransitie, klimaat en innovatie. Tenslotte kan met het plan de bouw van een grote stedelijke ontwikkellocatie versneld worden hetgeen positief is vanuit de coronamaatregelen om de economie te versnellen.

2. Opgave: een aantrekkelijke en duurzame overstap voor bezoekers aan het centrum

De HUB Rozet/Arnhem Centrum West ligt op een kruispunt van verkeersstromen en veelgebruikte bestemmingen, dus gunstig aan de westelijke rand van de Arnhemse binnenstad. Het plan is de HUB te realiseren op de kruising van de Vossenstraat-Langstraat-Kleine Oord en Rijnstraat. Daar staat ook het in Arnhem (en daarbuiten) bekende gebouw Rozet vandaar de naam HUB Rozet.

De HUB bedient de westelijke binnenstad van Arnhem, met belangrijke bestemmingen zoals het winkelgebied, de Korenmarkt, cultuurcentrum Rozet, de zuidelijke binnenstad (Focus, Eusebius, Markt), hotels en bijvoorbeeld de Rijnkade. Maar het kan ook gezien worden als hub/stepping stone naar het nieuwe museum Arnhem, de creatieve corridor met onderwijsinstelling Artez of andere stedelijke bestemmingen. Met dit plan wordt dit gebied in de toekomst beter gekoppeld aan de binnenstad met nieuwe looproutes en deelmobiliteit.

Memo

Het gebied waarin de HUB ligt werd tot een paar jaar geleden nog gedomineerd door grootschalig autoverkeer. Met de vernieuwing van de Zuidelijke binnenstad is een eerste begin gemaakt om lopen, fietsen en OV meer ruimte te geven. De nieuwe autoluwe omgeving wordt inmiddels breed gewaardeerd door het publiek en past goed bij het uitgangspunt van een aantrekkelijke, verkeersluwe binnenstad. Maar ook in de huidige situatie is er nog voldoende aanleiding om dit de komende jaren te veranderen door betere, meer aansprekende voorzieningen voor fiets, HOV of lopen, waardoor de duizenden bezoekers die de binnenstad wekelijks bezoeken eerder voor duurzame mobiliteit kiezen.

In de aanpak van de mobiliteitsvisie staan HUBs centraal. HUBs zijn belangrijke schakels voor reizigers en voor goederenvervoer. Reizigers moeten soepel kunnen overstappen en prettig kunnen verblijven. De ontwikkeling van een HUB in dit deel van de binnenstad ligt voor de hand: de locatie ligt perfect ten opzichte van de autovrije binnenstadsgebied (place to be), nabij de Rijnkade of is te gebruiken in combinatie met een bezoek aan het nieuwe museum Arnhem. In voorliggend integrale voorstel willen we inzetten op een nieuwe hoogwaardige HUB waarin alles samenkomt.

< HUB's Arnhem Binnenstad, concept

3. Voorstel: HUB Rozet: fietsparkeren, fietsrouting, deelmobiliteit, HOV halte (P&R), parkeren (duurzame stimulans, laden)

Om duurzame groei mogelijk te maken moeten meer mensen moeten overtuigd worden om hun standaard (ingesleten) gedrag te veranderen. Dat er meer mogelijkheden zijn om de binnenstad te bezoeken dan standaard de auto te pakken. *Kwaliteit is daarbij het sleutelwoord*: hoogwaardige locaties op de juiste plek, nabijheid tot het doelgebied of bestemming, makkelijk overstappen zonder gedoe, veilig/bewaakt parkeren (fiets, auto), het aanbieden van deelmobiliteit en een aantrekkelijke openbare ruimte.

Arnhem is overtuigd dat de HUB Rozet daarin kan voorzien door haar goede ligging, goede bereikbaarheid voor de verschillende vervoerswijzen (met een overstap), nieuwe autonome ontwikkelingen,

Memo

innovatieve concept, geplande stedelijke investeringen en het combineren van dit alles in een aansprekend, publieksvriendelijk en integraal voorstel voor de HUB Rozet.

HUB Rozet/Arnhem Centrum West: A,B,C,D,E,F en G.

Hoofdonderdelen uit het plan zijn:

- A. bewaakte fietsHUB op toplocatie (snelfietsroutes)
- B. E-hub deelmobiliteit
- C. HOV halte Rijnstraat (uitstap/opstaphalte binnenstad, oa. P&R Gelredome)
- D. toekomstbestendig parkeren, duurzame parkeergarage Rozet
- E. verduurzaming parkeergarage met zonnedak
- F. looproutes westelijke binnenstad

Onderdeel van het project is dat de HUB een beleving moet vormen die goed herkenbaar is voor het publiek en (potentiele) gebruikers.

G. is geen onderdeel van de HUB, maar een belangrijk gevolg. Door realisatie van de HUB Rozet is komt de bouw van het bouwproject Bartok Park een stap dichterbij. Bartok Park betreft woningbouw. Dit is gunstig vanuit de doelen van de woondeal, en om economie en werkgelegenheid te stimuleren. Zie toelichting onderdeel D.

Ad A. FietsHUB Rozet

Zorgen voor meer fietsgebruik naar de binnenstad begint met goede fietsroutes en prettige, veilige stallingsvoorzieningen. Daarmee wordt een volwaardig of zelfs beter alternatief gecreëerd waarvoor men de auto laat staan. Bedoeling is een nieuwe gratis bewaakt stalling te realiseren die veelvuldig wordt gebruikt als hub naar de binnenstad of naar specifieke bestemmingen zoals cultuurcentrum Rozet of de daghoreca op de Korenmarkt. Vanuit de bezoeker is de service nodig van een goede en prettige stalling, vormgegeven volgens de laatste (fietsvriendelijke) opzet, inclusief alle aanvullende

Memo

voorzieningen die nodig zijn om de overstap aantrekkelijk te maken, bijvoorbeeld door beschikbaarheid van buggy's of rollators.

Het plan is een nieuwe openbare inpandige stalling met zo'n 700 tot 1000 fietsen te integreren in ontwikkellocatie Bartok Park. Het is een eenmalige en bijzondere kans om duurzaam fietsparkeren een plek te geven in dit deel van de stad. Dit gebeurt in een publiek private samenwerking.

De kansen van deze stalling zijn uitermate gunstig qua ligging: aan meerdere belangrijke snelfietsroutes door en naar de stad, zoals de SFR Nederrijnpad uit Oosterbeek en Wageningen. Het beleid is dat snelfietsroutes uit stad en regio eindigen bij een grote stalling, dat is herkenbaar en aansprekend voor het publiek. Omwille van een hoger fietsgebruik én om de openbare ruimte vrij te houden van (teveel) geparkeerde fietsen. De inschatting is dat de realisatie van de verbindende schakel vanuit Arnhem naar Oosterbeek (Utrechtseweg) én deze nieuwe HUB gaan het verschil maken.

B. E-hub deelmobiliteit

De HUB leent zich bij uitstek voor deelmobiliteit. Het standpunt is dat elektrisch deelvervoer voor iedereen toegankelijk moet zijn. De HUB Rozet fungeert daarbij als verzamelpunt, waarbij zowel binnenstadsbezoekers als (autovrije) binnenstadsbewoners gebruik kunnen maken van elektrische deelmobiliteit. Daarnaast zien we goede kansen voor een variatie aan elektrische fietsen, bakfietsen en auto's op locatie, die met de eigen opgewekte groene stroom kunnen worden geladen. Ook de overstap van auto op deelfiets of e-deelfiets is kansrijk vanuit toeristisch-recreatief perspectief, en prima uitvoerbaar. Groot voordeel van de totaalaanpak voor de HUB Rozet is dat deze deelfietsen bij de fietsHUB kunnen worden gestald, binnen hetzelfde concept. Of de autos's in de parkeergarage, met eventueel persoonlijke service en flexibiliteit (meer of minder voertuigen). Dus helder voor de gebruiker, die vanaf de HUB een grote actieradius krijgt naar allerlei kenmerkende Arnhemse plekken en bestemmingen, inclusief het park Stadsblokken Meinerswijk of het Nederlands Openluchtmuseum. Een mogelijke samenwerking met deelfietsbedrijf Swapfiets, ook gevestigd in het gebied, is in onderzoek.

C. HOV halte Rijnstraat (uitstap/opstaphalte, oa. P&R Gelredome)

Het stimuleren van het HOV op de verbinding Arnhem Zuid naar station Arnhem Centraal krijgt een flinke impuls met de realisatie van de HOV halte Rijnstraat. De bestaande halte wordt opgewaardeerd, krijgt meer kwaliteit en wordt herkenbaar als dé binnenstadshalte, komende vanuit Arnhem Zuid en de Park & Ride Gelredome (overstap uit de auto, over langere afstand).

De bestaande HOV route heeft nog veel groeipotentie: op de exclusieve HOV baan tussen Arnhem Zuid en station AC rijden meerdere lijnen, en vanaf de P&R Gelredome kunnen passagiers eenvoudig gebruik maken van de bus met een aangenaam hoge frequentie. Met de opwaardering naar HOV halte krijgt de halte Rijnstraat meer kwaliteit en wordt deze HUB aantrekkelijk als overstaplocatie voor veel meer binnenstadsbezoekers. Het verbeteren van de halte Rijnstraat naar HOV kwaliteit is onderdeel van het investeringsvoorstel 12 uit het regionale actieplan "Samenwerken aan Hoogwaardige OV-corridors" (februari 2019).

In de huidige situatie is de halte verouderd en te kleinschalig, onaantrekkelijk en onherkenbaar, en zijn er problemen met veiligheid. Reizigers met bestemming binnenstad reizen in de huidige situatie feitelijk door naar station AC. In de toekomst moet de halte Rijnstraat de reis verkorten en meer kwaliteit bieden.

Memo

Overstappen van auto op HOV voor een bezoek aan de binnenstad wordt veel logischer via de HOV halte Rijnstraat omdat deze feitelijk grenst aan het binnenstads- en uitgaansgebied. Vanuit deze halte loopt de reiziger zo de binnenstad in, via de Rijnstraat of bijvoorbeeld de Korenmarkt. Dat is ook voor dit deel van de binnenstad zeer gewenst, een hogere mate van traffic is belangrijk voor de economische ontwikkeling. De HOV halte Rijnstraat ligt op korte afstand van de FietsHUB/Rozet: ook hiervoor geldt dat reizigers dan kunnen kiezen voor een overstap op de deelfiets of e-deelfiets, die hier klaarstaat.

D. Toekomstbestendig parkeren, duurzame parkeergarage Rozet

Parkeergarage Rozet is een belangrijke HUB op weg naar de binnenstad, met overstap vanuit de auto naar lopen (of deelfiets), maar op dit moment niet berekend op de toekomst. Feitelijk is parkeren de eerste kennismaking van bezoekers met de binnenstad van Arnhem, en daarom belangrijk. Parkeren moet duurzamer en toekomstbestendig worden. Zeker met de enorme groei van (duurzame) elektrische autos die de komende jaren wordt verwacht. Het plan voor de parkeerHUB/parkeergarage Rozet voorziet hierin.

Belangrijkste aan het plan is revitalisering en verduurzaming van het gebouw en de innovatie van het parkeerconcept. Het concept parkeren gaat veranderen. Door de verduurzaming kunnen we het parkeermoment veel meer gaan zien als *oplaadmoment*, gebruikmakend van de eigen opgewekte groene stroom van het nieuwe zonnedak. Binnenstadbezoekers komen dus niet alleen om te parkeren, maar ook om gebruik te maken van het moment en de auto bij te laden. Natuurlijk zijn ook andere auto's nog welkom, maar door de laadvoorzieningen zo te positioneren op de meest aantrekkelijke parkeerplaatsen kunnen we duurzame mobiliteit belonen en een stap voorwaarts brengen.

Parkeren in deze HUB wordt daarmee een (veel) positieve ervaring, die door de bezoeker gekoppeld wordt aan het aangenaam verblijf in de binnenstad en het innovatieve karakter en ondernemerschap van Arnhem op het gebied van energie. Dit past ook bij de doel Energy made in Arnhem, onderdeel van het bestuursakkoord investeringsagenda: duurzame energie toegepast in deze parkeerHUB.

Het plan voor een toekomstbestendige HUB te komen bestaat uit:

1. Revitalisering en verduurzaming gebouw
2. Vernieuwing parkeerconcept
3. Vervangingsopgave met dubbelgebruik
4. Verduurzaming door zonnedak (zie punt E.)

Parkeren moet gelegenheid bieden tot het opladen van een duurzame auto, waarvan we de komende jaren een enorme groei verwachten.

Ad 1.

In de huidige situatie schiet de parkeergarage te kort. De voorziening is niet duurzaam, onvoldoende gastvrij en niet toekomstbestendig. Onderdelen van het plan voor revitalisering zijn een nieuwe publieksvriendelijke entreepartij (inclusief bestaande boom) en plint, een gebruiksvriendelijke inrichting en een nieuwe herkenbare en eigentijdse vormgeving. Daarnaast een veilige voetgangersrouting, verbetering voetgangersentree Kleine Oord (relatie deelfietsen), veiligheid en toepassen innovatief parking guidance systeem, dat ook gebruikt kan worden voor vrijhouden plaatsen elektrische autos.

< Nieuwe gevel met entree, parkeergarage Rozet

Verduurzaming van het gebouw betreft ondermeer energiezuinige verlichting, betere lichtinval en elektrisch opladen met stroom zonnedak.

Aangezien de locatie ook een service vervult (parkeerbeheer) wordt bekeken of de HUB ook kan voorzien in een goederen afhaalpunt en/of e-bezorgdienst voor pakketten zakelijke gebruikers en bewoners van de binnenstad.

Ad 2.

Vernieuwing van het parkeerconcept heeft alles te maken met de energietransitie in het verkeer: meer elektrische autos. Veel meer dan we op dit moment kunnen voorstellen, en daarin moet dit plan voorzien. Naast het stimuleren van deze (internationale) ontwikkeling door royale laadvoorzieningen te bieden wordt een bezoek aan de parkeerHUB een positief service. Zinvol en efficiënt: men kan de tijd die men doorbrengt in de binnenstad ook gebruiken om de auto op te laden, met groene stroom, lokaal opgewekt. Bezoekers aan de Arnhemse binnenstad komen voor een belangrijk deel van buiten de regio, uit het hele land en maken kennis met het vernieuwde parkeerconcept.

Ad 3.

Door de vervangingsopgave van nieuwbouwcomplex Bartok Park onderdeel te laten zijn van het plan wordt werk met werk gemaakt en wordt in de bestaande garage voorzien in parkeerruimte die ook voor andere gebruikers beschikbaar is. Dat is gekoppeld aan het doel de binnenstad autoluwer te maken door parkeren meer te concentreren in gebouwde voorzieningen. De opzet hiervoor levert een interessante co-productie op, die bijdraagt aan de HUB.

Los van het laadmoment is het streven parkeerders te laten parkeren in de garage, als alternatief voor de openbare ruimte. Daarvoor moet de kwaliteit van de parkeerHUB op orde zijn. Door bezoekers in de parkeergarages te laten parkeren wordt de binnenstad aantrekkelijker. Het aandeel geparkeerde autos in de openbare ruimte neemt af, waardoor meer ruimte ontstaat voor groen (klimaatadaptatie) en kwaliteit van de openbare ruimte. Dat past uitstekend in de doelen van de bruisende binnenstad, een van de iconen uit de regionale investeringsagenda.

E. verduurzaming garage met zonnedak

Het combineren van geschikte locaties voor energietransitie duurzame stroom komt in het voorstel voor de HUB Rozet samen met locatie (binnenstad) en gebruik (duurzame mobiliteit). Een krachtig argument om dit voorstel door te zetten is de haalbaarheid: het bestaande gebouw is constructief geschikt om het zonnedak op te plaatsen, met behoud van de parkeercapaciteit.

Memo

< Verduurzaming door zonnedak,
passend op de bestaande constructie

Onderzocht wordt nog hoe de opbrengst van het zonnedak gebruikt kan worden om de omgeving van de HUB Rozet te verduurzamen en of de opslag van energie een wenselijk scenario is.

4. Kosten

Er is alle reden om (meer) te investeren in HUB's, omdat dat de plaatsen zijn waar mensen naar toe gaan, naar toe reizen en dan het liefst op een zo duurzaam mogelijke wijze.

De totale investering voor het voorliggend pakket HUB Rozet/Arnhem Centrum West is geraamd op € 9 tot 10 miljoen.

> daarvoor wordt de toekomstvaste multimodale HUB gerealiseerd

> passend bij de doelen uit de mobiliteitsvisie, doelen uit de investeringsagenda (bruisende binnenstad, energie en klimaat).

De preciese invulling van het plan graag nader toe te lichten.

HUB Rozet/Arnhem Centrum West		relevante programma's				investerings		investerings	
		duurzame	bruisende			prioriteit	realisatie	provincie	
Onderdelen		mobiliteit	binnenstad	energie	klimaat	Arnhem		gevraagd	opmerking
A. FietsHUB	realisatie inpandige bewaakte stalling	☒	☒	☒	☒	ja	2022	ja	
B. E-hub deelmobiliteit	deelmobiliteit	☒		☒	☒	ja	2021	ja	
C. HOV halte Rijnstraat	centrumhalte, kwaliteit en bereikbaarheid	☒	☒			ja		ja	realisatie PM
D. Parkeergarage Rozet	verduurzaming, revitalisering, gastvrijheid elektrisch laden	☒	☒	☒	☒	ja	2020 2023	ja	
E. verduurzaming garage	zonnedak	☒	☒	☒	☒	ja	2022	ja	

De ambitie van Arnhem willen we met dit integrale voorstel omzetten in daden. Daarvoor werkt de stad ondermeer met de Uitvoeringsagenda Bereikbare Binnenstad, de regionale Investeringsagenda en de Klimaatagenda vanuit het programma Nemica (klimaatadaptatie, energietransitie)

In de Arnhemse begroting is € 3,5 tot € 4,5 miljoen beschikbaar voor realisatie van de HUB Rozet, bestaande uit de fietsHUB, deelfietsen en verduurzaming parkeergarage. De gevraagde bijdrage aan de provincie is 4 tot 5 miljoen mio voor dit pakket voor de periode 2021-2023.

Memo

Een project van deze omvang is helaas voor de gemeente Arnhem niet mogelijk om alleen te dragen. Graag zouden we dit project samen met de provincie Gelderland samen willen financieren. Het voorstel is dan ook om het project op te nemen in de programmering van de Provinciale Mobiliteitsvisie.

5. Planning

De beoogde planning van dit pakket aan projecten is meerjarig door bouwwerkzaamheden, en is gepland vanaf 2020 (voorbereiding) tot 2023. Besluitvorming over de HUB Rozet moet nog plaatsvinden en is mede gebaseerd op de mogelijkheden en intentie binnen provinciale programma's zoals de Mobiliteitsvisie.